

Навчально-методичний центр цивільного захисту
та безпеки життєдіяльності Луганської області

Що таке кір та як від нього захиститися?

У середні віки кір часто називали «дитячою чумою». Це одне з найзаразніших захворювань в світі, що може призводити до серйозних ускладнень. У випадку контакту з вірусом кору захворіє 9 з 10 людей, що не мають імунітету проти хвороби.

- Як можна заразитися?

Передається хвороба повітряно-крапельним шляхом: захворіла особа виділяє вірус у повітря з крапельками слини при розмові, обіймах, поцілунках, чханні, кашлі. Близько двох годин вірус ще буде циркулювати в приміщенні та залишатись на поверхнях, на які інфікована людина чхала чи кашляла. Ризик заразитись у осіб, що не мають імунітету проти кору, складає близько 90 відсотків.

- Через який час після зараження з'являться перші симптоми?

Симптоми захворювання проявляються за 7-14 днів після контакту з вірусом. Важливо: хворий заразний за 2-3 дні до появи перших симптомів захворювання, весь період катаральних проявів та перші 4 дні з початку висипів.

- Які симптоми хвороби?

Перші симптоми можуть бути дуже схожі на симптоми звичайної «застуди» (грві): підвищення температури, сухий кашель, нежить, набряк та почервоніння очей, світлобоязнь. Кашель, нежить і кон'юнктивіт – це так звана корова тріада, яка присутня на початку хвороби. Можуть також з'явитись характерні для кору білі плями, оточені червоною каймою, що ніби вкриті сіллю, на внутрішній поверхні щік, найчастіше навпроти корінних зубів, але їх поява зовсім не обов'язкова.

Далі починається період висипки. На 3-5 день хворому стає гірше, стрімко підвищується температура, посилюється нежить, кашель, кон'юнктивіт; на голові та обличчі починає з'являтися висипка у вигляді червоних плям.

Далі – як правило на наступний день – висипка поширюється на тулуб, ще за день – на кінцівки. Для кору характерна поетапність висипу: з голови до ніг. Елементи висипки трохи виступають над поверхнею шкіри та збільшуються в розмірі. Приблизно на 5 день елементи висипу починають зменшуватись чи зникати зовсім, заміщуватись пігментацією; після цього шкіра може лущитись приблизно тиждень-півтора.

- Наскільки це серйозне захворювання? Які його ускладнення?

Найпоширеніші ускладнення кору – гострий середній отит (запалення вух), бронхопневмонія, ларінготрахеобронхіт, діарея.

Пневмонія (запалення легень) виникає в 1 з 20 дітей, хворих на кір. Це найчастіша причина смерті в маленьких дітей, що захворіли.

Приблизно у 1 на 1000 хворих виникає енцефаліт (запалення мозку), який може спричинити судоми, глухоту чи розумову відсталість.

1-3 дитини з 1000 захворілих на кір помирає від респіраторних та неврологічних ускладнень хвороби.

Підгострий склерозуючий паненцефаліт – це рідкісне, але невиліковне ускладнення кору. Це дегенеративне захворювання центральної нервової системи, що розвивається за 7-10 років після перенесеного кору. Хворий поступово втрачає інтелектуальні та поведінкові навички; розвиваються судоми.

Кір у вагітної може спровокувати передчасні пологи або народження дитини з низькою масою тіла.

- Як можна захиститися?

Єдиною ефективною профілактикою кору є вакцинація.

В Україні, як і в більшості країн світу, використовується комплексна вакцина КПК, яка також захищає від краснухи та епідемічного паротиту (“свинки”). Для оптимального захисту необхідно отримати 2 дози вакцини, які забезпечують захист від кору на рівні 97%.

- Що робити після контакту з хворим на кір?

В такому випадку застосовується екстрена профілактика. Тобто дії з запобігання хвороби здійснюються вже після того, як людина проконтактувала з хворим на кір.

Якщо такий контакт відбувся, протягом перших 72 годин, проводиться щеплення вакциною КПК.